

Bàrbara Julbe

PERIODISTA | ESCRITORA

«El destí escapça els somnis, però la fortaleza humana ha de poder més»

La mort gestant no està reconeguda socialment, fet que dificulta el dol i acceptar la pèrdua de manera sana. Bàrbara Julbe trenca amb un tema tabú per ajudar les persones que passen per aquest procés.

ENTREVISTA

Sònia Fuentes
FIGUERES

■ El 2015 Bàrbara Julbe va perdre la criatura que esperava al cap de cinc mesos i mig de gestació. La periodista banyolina va abocar llavors tot el dolor en la seva primera novel·la *On em portin els ametllers* (Editorial Gregal), en un procés d'escriptura que va conduir-la a acceptar la situació i guarir-se.

■ En quin moment decideix escriure la novel·la?

■ L'any 2013 arrenca tot, per una espurna interior. Una parelleta del meu poble van anar de viatge a Austràlia, es van separar i van tornar cadascú per la seva banda, vaig pensar que aquesta història tenia novel·la, però se'm feia difícil parlar sobre aquesta illa i vaig fer un canvi d'ubicació. A Mallorca hi tinc família, conec bé els racons i m'era més fàcil construir la història. El 2015 ja no sabia com continuar-la i la vaig endreçar en un calaix. Em quedo embarassada, em dedico a l'embaràs i al cap de cinc mesos i mig, per un fet inesperat, perdo la criatura. En tornar a casa, amb aquella sensació colpidora, de buidor, en estat de xoc, amb ràbia, tristesa i angouxa, em vaig preguntar què feia amb tot això. Les morts gestants es viuen molt endins, en la intimitat, no hi ha referents. Vaig decidir fer visible el que m'havia passat a mi i a moltes dones, vaig

■ «Escriure la novel·la

va ser un procés dolç i de curació, que em va ajudar a acceptar i a ser més forta»

■ «Si la societat no et fa

costat, el dolor de perdre un nadó es fa encara més feixuc perquè et sents sol»

començar a buscar dades, per escriure alguna cosa, però em resultava tan dur tractar aquest tema des de la fredor del reportatge, i vaig decidir, a aquell llibre que havia començat, donar-li la volta perquè la protagonista, la Ivet, passés per la mateixa vivència que jo. D'aquella manera escriure feia la funció de curar, jo treia de dins la tristesa, la pena, i de mica en mica, en escriure, m'anava fent forta i sobretot acceptava el que havia passat. Era un procés dolç i de curació, a mesura que creava el personatge, en el qual jo m'he emmirallat, es creava una simbiosi entre les dues.

■ Al mateix temps escriu sobre un tema que encara és tabú, per què?

■ Perquè és la mort d'un nen o d'una nena, perquè li passa a una dona, és un dol que socialment no està acceptat, expressat i no està registrat. Hi ha 500 nadons a l'any a tot l'estat que moren gestants, de mort perinatal o neonatal, no es registren i, si no hi ha registres, no hi ha polítiques o protocols per posar en marxa da-

Bàrbara Julbe va presentar el seu llibre a la galeria Ventós. C.MOLONS

vant aquests casos. La dona se sent frustrada davant la societat, no ha pogut donar a llum i la pena queda molt endins. Cal posar-ho de manifest perquè la societat ho respecti com un dol, si no t'acaben dient frases nefastes des de la bona voluntat, però que et fan ensorrar més i perquè es reconegui aquest tipus de dol. Per minimitzar-ho, la gent no en parla, mira de passar pàgina, et diu: "sort que no el coneixies", "ets jove, ja en tindràs un altre", però tu volies aquell fill que jo entenc que ho és, des que te l'imagines, el busques, el sents a dins, li veus la cara i no importa les setmanes que tingui, aboques tanta il·lusió en un projecte... i de cop i volta et plantes amb la mort dolorosa. Si la societat no t'acull, i no et dona suport, encara es fa més feixuc, perquè et sents sol.

■ En el seu cas va trobar suport?

■ En el meu cas, l'Hospital Trueba va actuar molt i molt bé, perquè respecten la voluntat dels pares en tot moment, fent-los saber que el seu fill ha mort o morirà i t'expliquen què passarà. Tu decideixes veure'l o veure'l, acomiadar-te, tenir un braçlet amb el nom, són detallets que ajuden. Si davant

tant de dolor, la ginecòloga o la llevadora contribueixen a no enfonsar-te més, t'acompanyen, et sents més reconfortada i això fa que els primers passos del dol es facin bé, curant ferides i surts de l'hospital, havent entès, assimilat. Si no la gent que surt de l'Hospital precipitadament entra en un estat de xoc, ràbia, dolor i no surt d'allà. No hi ha manuals de protocol d'actuació i cada hospital fa la seva. És molt important compartir moments d'intimitat amb el fill i la parella, t'ho guardes com el tresor més preuat del món. Són moments de dolor, de tristesa, però de molt d'amor: has vist el teu fill, t'has acomiadat, has tancat aquell terrabastall... qui no pot fer això, després ha de recrear amb un nino o una nina el moment de dir adéu.

■ L'episodi on descriu aquest comiat va ser el més complicat d'escriure?

■ La novel·la comença amb la pèrdua de la criatura, un moment molt dur. La novel·la és dura i trista... però hi ha rerefons de fortaleza, la vida és això, et dona cops i ens hem d'aixecar i intentar sortir més forts i més savis. La novel·la vol ensenyar això: el destí

escapça els somnis, però la fortaleza humana sempre ha d'intentar poder més, buscar recursos i malgrat els cops i la trencadissa ser una nova persona. Agraïment absolut per aquesta experiència, per acceptar-la i dir-te amb això soc una nova persona, i tiro endavant. Aquestes persones que formen part de la nostra vida en un temps molt curt per a nosaltres, jo sentia com es movia, penso que hi segueixen essent, estan uns centímetres més amunt de la panxa, vivint aquí, al cor.

■ La novel·la narra altres històries.

■ Jo explico la història d'una dona i de la seva parella que perden el fill que esperen, però explico altres coses. Anirem a Mallorca, descriuré paratges molt bonics, la natura, els ametllers, viatjarem a la guerra civil, a Banyoles, i en el camí vindrà el moment aquest amb una lliçó de vida i de fortaleza al darrere. La Ivet és una dona que dubta, que madura com pot i que després d'aquesta experiència es fa forta. Parlo també de la seva relació amb l'àvia, una dona aparentment forta, però no sabem si farà cas dels seus sentiments. Sortir de la zona de confort, llençar-se i fer-se cas, és ser valent. També parlo d'aquesta gent que ha viscut la guerra civil a la rereguarda i ho ha passat malament. Per fer aquest capítol, vaig començar a indagar, un home de Rabós del Terri que té 96 anys i que va participar en el front, de primera mà, explica el que va passar, pors, molta tristesa, plorava quan m'explicava tot aquest dolor silencià. Primer vaig pensar: m'he equivocat, però, quan va acabar l'entrevista, em va agafar i em va donar les gràcies per treure el que portava dins, que era el que a mi em passava. Explicar-ho és una teràpia. També parlo de records de la meua infantesa, d'una botiga de queviures, i tot plegat amb un llenguatge poètic, volgudament buscat.

■ La bona acollida del llibre demostra que la gent vol saber... És un tema que interessa.

■ La gent vol sentir, vol saber, si el llibre ajuda al fet que es parli, això és molt important i moltes persones, en llegir el llibre, m'han dit que ho han pogut fer. És veritat que quan remenes hi ha la ferida, però moltes dones necessitem parlar. També estaria bé aconseguir que es poguessin regular totes les morts de nadons.

Breus

PROPOSTA D'ÒMNIVUM EL DIA 7

Entendre la Catalunya Nord en una xerrada

■ La Biblioteca de Figueres acull, el dia 7, la xerrada *Entendre la Catalunya Nord Avui: 1659-2017, un procés inacabat* a càrrec de Pere Manzaneres, fundador i ex-director de Ràdio Arrels de Perpinyà. REDACCIÓ | FIGUERES

XERRADA EL DIA 9 DE JUNY

El Dia Internacional dels Arxius, a Castelló

■ Per a celebrar el Dia Internacional dels Arxius Castelló d'Empúries se suma a la cita mundial del 9 de juny, amb la conferència *Els comtes d'Empúries i els seus nobles en temps de Marquesa de Cabrera*, que anirà a càrrec d'Alejandro Martínez Giralt, doctor en Història medieval de la Universitat de Girona. L'acte tindrà lloc a la sala Gòtica de l'ajuntament, a les 19.30 hores. REDACCIÓ | CASTELLÓ D'EMPÚRIES

«La Pemba torna a Goli» arriba a TV3

► El documental del director Josep Pérez s'estrena al 33 aquest dissabte 10 de juny

FIGUERES | REDACCIÓ

■ El programa *El Documental* del Canal 33, que s'emeta cap a les onze de la nit, estrena aquest dissabte el film *La Pemba torna a Goli* del director Josep Pérez.

La Pemba és una xerpa de l'Himàlaia, l'ètnia nepalesa mundialment coneguda per donar suport als alpinistes als cims més alts de món. Ella no ha escalat mai muntanyes, és una cantant

de música folklòrica que va marxar del seu país a causa de la guerra civil que hi va haver als anys 90 i que ella va haver de patir. Aleshores va començar una nova vida amb la seva família a Tarradell, a Osona.

La Pemba, però, decideix, vint anys després, emprendre un viatge de

El film. EMPORDÀ

retorn a la seva aldea natal, Goli, situada en una recòndita vall al cor de l'Himàlaia i totalment desconnectada del progrés, per organitzar un concert i descobrir què queda del paradís on va créixer. El documental està produït per Jopergon en coproducció amb Televisió de Catalunya.